

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 329.

Anden Session.

86de Møde.

Lørdagen den 8de Februar.

(Forts.)

Finansministeren (fortsat): Imidlertid skulde jeg, naar Sagen forøvrigt stod til at ordne ganske frit, naar de særlige Forhold, som her skulle veies, ikke vare tilstede, navnlig, naar det var en privat Godseier, der skulde afhænde Gaarden, fordre en passende Amortisation af Kjøbesummen og overlade Bedkommende, om de ville amortisere, eller slet ikke indlade sig paa Kjøbet; men Ministeriet har lagt Vægt paa den Bestemmelse i Lovforslaget, at Arvingerne efter de Fæstebønder, der nu ikke ville modtage det billige Tilbud, siden efter skulde taale Eiendommen solgt ved offentlig Auction, uden at erholde anden Begunstigelse, end at beholde den større Deel af Kjøbesummen i Gaarden, med andre Ord, Regjeringsringen har villet have dette Forhold snart endelig reguleret, og det er navnlig min personlige Anskuelse, at, skulde det nærværende Forhold hendrages, skulde mange Aar hengaae, hvor snart Flere, snart Færre toge Eiendom, men Mange holdt sig tilbage, saa vilde dette være høist uheldigt af flere Grunde, der tildeels ligge udenfor dette Forhold; men, vil man stille denne Fordring, vil man med andre Ord holde paa Udkastets § 12, som jeg anseer for en høist væsentlig Bestemmelse, saa mener jeg, man ikke ret billigen kan gjøre det, naar man forsøger den nuværende Fæsters Forpligtelser, thi da vil den naturlige Betragtning kunne gjøre sig gjældende fra hans Side, at han ønsker at have det, som han hidtil har havt det, at han ikke fjotter om at besatte sig med dette nye Forhold; derpaa kan jeg ikke billigt svare ham: Du skal betale 18 eller 20 Rbd. mere om Aaret, det er Dit eget B. dste, jeg

vil sørge for Dig, og saa skal Du igjen have de øvrige Goder, der følge af Overdragelsen. Naar jeg derimod kan sige: vil Du skaffe Dig og Dine Arvinger Udgang til Selveiendom, da skal Du vel nu gaae ind paa en Ordning af Forholdet, men Du skal Intet tabe i Din og Din Enkes nuværende Stilling (Hør!), Du skal slet Intet mere udrede i Din Tid end forhen, saa kan jeg, mener jeg, retfærdigt holde paa § 12; altsaa, uagtet jeg ikke i Realiteten, ikke i Henseende til Amortisationens Gavnlighed med Hensyn til slige Afhandelser som de nærværende, i Sandhed er uenig med den ærede Forslagsstiller, men fordi jeg mener, at en saadan Amortisations Indførelse maatte lede til at fjerne Udkastets § 12, hvilket jeg anseer langt vigtigere at forebygge, end den Risiko, Staten kan løbe, ved et at fordre Amortisation, og som jeg ikke anseer meget stor, derfor er det, at jeg maa anbefale Fleertallets Forslag.

Monrad: Det Spørgsmaal, der her nærmest foreligger, er Betydningen af, at Tilgodehavendet til Staten bliver opstigeligt; det, at det bliver nopsstigeligt, gjør det mere usikkert, end naar det var opstigeligt. Vel er det saa, at Uopsstigeligheden gaaer tilgrunde i det Dieblif, Betingelserne ikke opfyldes, men det kan være Gjenstand for stor Tvivl, om Betingelserne ere opfyldte eller ikke; det er Noget, der maa afgjøres ved Søgemaal, dersom begge Parter ikke derom ere enige, og altsaa netop fordi Uopsstigeligheden gjør det langt vanskeligere for den, der har en saadan Capital udestaaende, at komme til den, da han jo skal have Domstolenes Afgjørelse for, at Betingelserne ikke ere opfyldte, er det, at saadanne Capitaler mere eller mindre let kunne tabes. Mindretallet har derfor været af den Mening, at, naar Staten har et uopsstigeligt Tilgode-